

Formandens beretning 2008/2009 Dansk Nefrologisk Selskab

Medlemmer

Selskabets medlemstal er aktuelt 279, heraf 10 firmamedlemskaber.

Bestyrelsen

Efter generalforsamlingen 5. april 2008 har Dansk Nefrologisk Selskabs bestyrelse været sammensat som følger: Anne-Lise Kamper, Rigshospitalet (formand) – Jens Kristian Madsen, Regionshospitalet Viborg (næstformand) – Claus Bistrup, Odense Universitetshospital – Per Ivarsen, Århus Universitets Hospital, Skejby – Lena Helbo Taasti, Odense Universitetshospital – Marianne Rix, Rigshospitalet – sekretær Thomas Elung Jensen, Rigshospitalet.

Sekretariatsfunktion og hjemmeside, www.nephrology.dk

Selskabets videnskabelige sekretær varetager alle sekretærfunktioner for medlemmer og bestyrelse og fører selskabets regnskab. Hjemmesiden anvendes i stort omfang og indeholder alle relevante informationer for selskabets medlemmer. Næsten al henvendelse til medlemmerne foregår elektronisk. Medlemmer, som ikke har oplyst e-mail adresse, opfordres til dette. Webmaster er sygeplejerske Mona Klausen Storm, Odense Universitetshospital, som udfører et meget stort arbejde for selskabet.

Regnskab

Selskabets økonomi er fortsat tilfredsstillende. Der henvises til regnskabet for 2008.

Videnskabelige møder

Årsmøde 2008

Mødet fandt sted den 4.-5.april på Herlev Hospital og var velbesøgt med 118 tilmeldte deltagere. Det overordnede tema var renoprotektion. Professor Jürgen Floege fra Aachen holdt en fremragende Claus Brun forelæsning over emnet "Renal Fibrosis, Pathogenesis and Treatment". Herefter fulgte yderligere to meget gode forelæsninger om henholdsvis "Vitamin D, a New Factor in the Regulation of the Cardiovascular System" v/professor Klaus Ølgaard, Rigshospitalet og "The Renin-Angiotensin System in Chronic Kidney Disease" v/professor Thomas Unger fra Berlin. Gallamiddagen fredag aften blev holdt på Den Kgl. skydebane Sølyst med 128 tilmeldte.

Lørdag gav professor Hans-Henrik Parving, Rigshospitalet, en inspirerende forelæsning om: "Diabetic Nephropathy - Prevention and Treatment". Herefter gennemgik afdelingslæge Thomas Elung-Jensen, Rigshospitalet, emnet: "Dosing of RAAS Blockers in Chronic Kidney Disease". Formiddagen sluttede med en spændende forelæsning: "GLP-1 – From Bench to Bedside" v/Tina Vilsbøll, Steno Diabetes Center. Efterfølgende var der 14 frie foredrag af høj kvalitet. Foredragskonkurrencens førstepræmie, en Fresenius sponsoreret deltagelse i ASN kongressen 2008, blev vundet af Sigurdur Sigurdsson med foredraget "Candesartan improves

autoregulation of local cortical cerebral blood flow during hemorrhagic hypotension". Andenpræmien, en rejse til EDTA kongressen 2009 samt 3 års medlemskab af ERA/EDTA, blev vundet af Kirsten Madsen med foredraget "Effects of immunosuppressive drugs on COX-2 activity in vitro and in kidney transplant patients in vivo". Registeransvarlig for Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister James Heaf redegjorde for ændringer i registret siden sidste årsmøde og fremlagde en række resultater fra årsrapport for 2007, som ikke forelå ved årsmødet, men blev udsendt efterfølgende i en fotokopieret udgave til alle medlemmer. Årsmødet sluttede med generalforsamling.

Øvrige møder

Efterårets første møde, som omhandlede vasculitis, var tilrettelagt af Wladimir Szpirt og Lena Taasti og fandt sted den 2. oktober 2008 i København. Foredragsholdere var alle fra Mayo klinikken: Professor U. Specks med indlæg om *Controversies on clinical ANCA testing*, Dr F. Fervenza om *Anti-CD20 therapy in ANCA associated vasculitis* og Dr K. Keogh om *Churg-Strauss syndrome*. Medlemmer af Dansk Rheumatologisk Selskab var inviterede til mødet, som var velbesøgt. Næste efterårsmøde blev afholdt i Odense den 20. november 2008. Det var et fællesmøde med Dansk Selskab for Klinisk Biokemi, hvor rapport fra arbejdsgruppen vedr. *Metoder til vurdering af nyrefunktion og proteinuri* (se nedenfor) blev præsenteret og diskuteret. Mødeledere var Lars Juhl Petersen (formand for arbejdsgruppen), Linda Hilsted (formand for Dansk Selskab for Klinisk Biokemi) og Marianne Rix. Medlemmer af Klinisk Fysiologisk Selskab og Endokrinologisk Selskab var inviterede. Mødet var meget velbesøgt, og der var en god og konstruktiv diskussion af rapporten. Den 5. marts 2009 afholdtes møde i Århus, hvor Jeppe Hagstrup Christensen, som nylig udnævnt professor i Ålborg var inviteret til at præsentere sit forskningsområde. Mødetitlen var *Nyresygdom, en hjertesag i fisk*, og der var en række meget interessante indlæg. Mødedeltagelsen var stor.

Dansk Nefrologisk Selskabs Forskningsfond

Forskningsfonden modtog 17 ansøgninger til uddelingen i 2009 og det samlede ansøgte beløb udgjorde kr. 1.559.309,-. Der var kr. 330.000 til uddeling, som blev tildelt 11 ansøgere, der fik beløb fra kr. 15.000,- til kr. 40.000,-. Krista Kjærgaard, Århus Universitetshospital, Skejby, vil blive indstillet til at modtage støtte fra Ellen og Aage Fausbølls Helsefond, såfremt bestyrelsen til efteråret får mulighed for dette.

Dansk Nefrologisk Selskabs Rejsefond

Rejsefonden modtog 7 ansøgninger til uddelingen i 2009. Seks ansøgere tildeles kr. 2.500,- til 4.000,- til deltagelse i internationale møder. Et beløb vil blive anvendt som supplement til 2. præmien i årsmødets foredragskonkurrence. Denne præmie består primært af et grant fra EDTA, der omfatter registreringsgebyr til EDTA kongressen 2009 samt 3 års EDTA medlemskab.

Mommsens Legat

Bestyrelsen har besluttet at tildele selskabets hædersbevisning i 2009 til overlæge, dr.med. Ewa Lewin, Herlev Hospital, Skejby, 1. reservelæge ph.d. My Svensson, Skejby. Tildelingen vil blive motiveret ved Generalforsamlingen.

Roche Legat til deltagelse i Harvard Nefrologikursus

De to legater er tildelt overlæge, ph.d. Jens Kristian Madsen, Århus Universitetshospital, Skejby, og 1. servelæge Jesper Juul Larsen, Rigshospitalet. Tildelingen vil blive motiveret ved Generalforsamlingen.

Dansk Nefrologisk Selskabs Landsregister (DNSL)

Topica

Den nye database er taget i anvendelse i 2008. Udviklingsarbejdet forløb tilfredsstillende. Registeransvarlig James Heaf har afholdt undervisning i Topica i henholdsvis Herlev, Odense og Århus. Data i den tidligere database er konverterede, udgifterne er dækkede ved en ekstrabevilling fra Danske Regioner. Der er behov for mindre justeringer, men Topica fungerer stort set tilfredsstillende. De indberettende afdelinger anbefales at udnævne ansvarlige nøglepersoner indenfor områderne hæmodialyse, peritonealdialyse og nyretransplantation.

Driftsøkonomi

Der har været et driftsoverskud i 2008 på ca. kr. 170.000. For år 2009 foreligger et budget på kr. 550.000,- og der er opnået tilsagn om bevilling af dette beløb fra Danske Regioner. Det skal dog bemærkes, at udgifterne i 2009 forventes at blive større. Budgettet er udarbejdet under hensyntagen til, at dette beløb er den maksimale finansielle støtte fra Danske Regioner. Det antages, at det forventede 2008 driftsoverskud kan overføres til dækning af driftsunderskud i 2009. Fremadrettet kan underfinansiering blive et alvorligt problem.

Årsrapport 2008

Alle centre har afsluttet indberetning for 2008. Årsrapporten vil ikke foreligge til årsmødet, men der vil blive præsenteret udvalgte data.

Quest

Dette er betegnelsen på en række kliniske og parakliniske data ved kronisk nyresvigt, som indgår i EDTA-registret. På nuværende tidspunkt er der alene mulighed for at levere data, som er indeholdt i Topica. Parametre, som ikke kræver manuel indtastning, indføres, når de teknologiske muligheder foreligger på de enkelte afdelinger.

Nephroquest

Dette er et EU-støttet EDTA projekt, som vedrører udvikling af en forbedret automatisk overførsel af data fra nationale registre til EDTA-registret. DNSL havde tidligere givet tilsagn om deltagelse, men i 2007 vurderede registerudvalget, at der ikke var mulighed for dette, hvilket blev accepteret af de projektansvarlige, og DNSL har i marts 2009 tilbagebetalt et tidligere modtaget projektbeløb på ca. kr. 75.000.

EVEREST

EDTA har inviteret til deltagelse i studiet, EVEREST (**E**xplaining the **V**ariation in **R**RT through **E**xpert opinion, **S**econdary data sources and **T**rends). Hans Erik Hansen repræsenterer DNS som national ekspert.

Den nefrologiske speciallægeuddannelse

Revideret målbeskrivelse til hoveduddannelse er godkendt af Sundhedsstyrelsen med ros til Jens Kristian Madsen, Julie Bryndum, Jesper Juul Larsen og Pernille Mørk Hansen.

Rekruttering

Søgningen til introduktionsstillinger og hoveduddannelsesforløb i nefrologi er fortsat ikke helt tilfredsstillende. Mhp. at øge rekrutteringen rettede bestyrelsen sammen med ledende overlæger på nefrologiske specialafdelinger i august 2008 henvendelse til Sundhedsstyrelsen med forslag om en øgning af det samlede overordnede antal introduktionsstillinger i intern medicin, således at behovet for lokalt oprettede uklassificerede stillinger kunne minimeres. Selskabet har ikke modtaget tilbagemelding. De nuværende rekrutteringskurser, som tilrettelægges af Mette Brimnes Damholt og Jens Kristian Madsen, er velbesøgte og evalueringerne er meget tilfredsstillende, seneste kursus fandt sted 14.-16. januar 2009. Kurserne gennemføres med sponsorstøtte og velvilje fra undervisere, der ikke modtager honorar. Som supplerende tiltag mhp. bedre rekruttering til specialet er der nedsat en arbejdsgruppe med bred repræsentation fra ung til erfaren (Marianne Rix, Lena Taasti, Knud

Rasmussen, Jens Kristian Madsen, Jesper Juul Larsen). En række spændende tiltag vil blive præsenteret ved årsmødet.

Specialespecifikke kurser

Sundhedsstyrelsen blev i 2007 informeret om, at selskabet ikke kan påtage sig det meget omfattende administrative arbejde i forbindelse med kurserne, men alene det faglige ansvar. Selskabet var herefter i en periode uden hovedkursusleder. Anne-Lise Kamper var sammen med to af de nefrologiske professorer, Bente Jespersen og Jeppe Hagstrup Christensen til møde i Sundhedsstyrelsen den 20. august 2008. Vilklårene for hovedkursusleder og delkursusledere blev drøftet indgående. DNS fremsatte ønske om bedre honorering af delkursusleder (10.000 kr.), beskrivelse af delkursuslederfunktionen, herunder uddelegering af kompetencer/ansvar fra hovedkursusleder til delkursusleder. Desuden økonomisk dækning af forberedelsesmøde, forplejning af kursister samt temadag for delkursusledere. Ved mødet accepterede Jeppe Hagstrup Christensen at tiltræde som hovedkursusleder under forudsætning af opnåelse af tilfredsstillende vilkår. Der er indtil videre ikke sket forbedring i honoreringen af delkursusleder, som udgør ca. kr. 3.000 pr kursus (1.500 kr. til hver af to delkursusledere), og delkursuslederne ved de 2 planlagte kurser i 2009 har ikke kunne påtage sig hvervet på disse betingelser. Hovedkursusleder Jeppe Hagstrup Christensen og Anne-Lise Kamper har drøftet dette indgående med Sundhedsstyrelsen. Den 28. januar 2009 afholdt Sundhedsstyrelsen temadag om de specialespecifikke kurser i den lægelige videreuddannelse, hvor administration, organisation og honorering blev drøftet. Mulighed for forplejning af kursister under kurset er imødekommet. Flere andre, især mindre videnskabelige selskaber, deler DNS` s synspunkter, og der er generelt ønske om forbedrede vilkår. Anne-Lise Kamper har kontaktet Dansk Medicinsk Selskab. Sundhedsstyrelsen og Dansk Medicinsk Selskab arbejder på forbedringer, men der foreligger ingen tilsagn om ændringer. For at sikre gennemførelse af kurserne i 2009, har bestyrelsen set sig nødsaget til, at DNS stiller sikkerhed for, at hver af de fire delkursusledere ved efterårets 2 kurser honoreres med kr 10.000,-. Bestyrelsen er bekymret for afviklingen af efterfølgende kurser og ønsker en drøftelse ved den kommende generalforsamling.

Arbejdsgruppe vedr. vurdering af nyrefunktion og proteinuri

I 2007 nedsatte DNS sammen med Dansk Selskab for Klinisk Biokemi en arbejdsgruppe med repræsentanter fra nefrologi, endokrinologi og klinisk biokemi (Lars Juhl Petersen (formand), Else Randers, Henrik Birn, Peter Rossing, Ulrik Gerdes, Søren Ladefoged (klinisk biokemiker), Michael Rehling og Birgitte Reinholdt mhp en litteraturgennemgang af *Metoder til vurdering af nyrefunktion og proteinuri*. En meget omfattende og flot rapport blev præsenteret og diskuteret ved det videnskabelige møde den 20. november 2008 (se ovenstående). Efterfølgende er rapporten revideret og klar til at blive publiceret på DNS` s og Dansk Selskab for Klinisk Biokemi` s hjemmesider. Rapportens væsentligste rekommendationer vil desuden blive publiceret som en folder, der tænkes distribueret til en bredere kreds, herunder praktiserende læger. Arbejdsgruppen takkes for et meget stort arbejde. Der pågår overvejelser om et nationalt projekt vedr. vurdering af proteinuri med nogle af arbejdsgruppens medlemmer som projektansvarlige.

ISPD kongres 2012

DNS har søgt om værtsskabet for denne kongres. Per Ivarsen udfærdigede sammen med en række danske peritonealdialysespecialister og med Wonderful Copenhagen en meget professionel ansøgning, ansøgningsfristen var 1.10.2008. Der er endnu ingen tilbagemelding. Det vurderes derfor usandsynligt, at Danmark bliver værtsland.

Nordiske nyredage i DK 2011

Nordiske Nyredage 2011 skal afholdes i Danmark. Mødet er planlagt til 5.-7. maj 2011 i København, kombineret med årsmødet.

Publikationer, foredrag, repræsentation

Selskabet har bidraget til Ugeskrift for Lægers årlige artikelserie skrevet af specialerne med artiklen *Metoder til vurdering af nyrefunktion og proteinuri*" udarbejdet af arbejdsgruppen.

Helle Thiesson, Odense, har repræsenteret selskabet ved Dansk Selskab for Intern Medicin`s årsmøde den 6.3.2009 med foredrag om *Nyretransplantation hos børn og unge*.

Revision af guidelines for diagnostik og behandling af forstyrrelser i knogle- og mineralomsætningen ved kronisk nyresygdom

Der er planlagt revision af guidelines, herunder indikation for D-vitamin behandling. Arbejdsgruppen afventer KDIGO guidelines, som forventes publiceret juni 2009.

Samarbejde med Nyreforeningen

Nyreforeningens Forskningsfond

Anne-Lise Kamper har sammen med formanden for Dansk Transplantationselskab, Søren Schwartz Sørensen, deltaget i vurdering af ansøgere til Nyreforeningens forskningsfond. Der blev uddelt cirka kr. 500.000 til nefrologiske forskningsprojekter. Forskningsmidlerne blev overrakt til modtagerne den 20.februar 2009 ved en festlighed afholdt af Nyreforeningen.

Verdens Nyredag

Selskabet har forespurgt Nyreforeningen om samarbejde mhp markering af Verdens Nyredag. Nyreforeningen havde imidlertid planlagt et selvstændigt stort nyredagsarrangement i foråret 2009. DNS så sig ikke i stand til at løfte opgaven alene.

Udvalg og tillidshverv

Bestyrelsen har i årets løb udpeget en række repræsentanter i forskellige udvalg og arbejdsgrupper. Der henvises venligst til hjemmesiden.

København, den 6. april 2009

Anne-Lise Kamper

Formand for Dansk Nefrologisk Selskab